

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

**KOLEKCE REAGUJÍCÍ NA MÓDNÍ TRENDY A
PŘINÁŠEJÍCÍ VLASTNÍ AUTORSKÉ TÉMA**

Kristýna Teršlová

Plzeň 2020

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu

Studijní program design
Studijní obor Fashion design
Specializace Design oděvu

Bakalářská práce

**KOLEKCE REAGUJÍCÍ NA MÓDNÍ TRENDY A
PŘINÁŠEJÍCÍ VLASTNÍ AUTORSKÉ TÉMA
S OHLEDEM NA ŠKOLNÍ UNIFORMY**

Kristýna Teršlová

Vedoucí práce: Doc. akademický malíř Helena Krbcová

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

Plzeň, červenec 2020.....

podpis autora

Poděkování Za odborné vedení, konzultace bakalářské práce děkuji především Doc. akad. mal. Heleně Krbcové. Děkuji rodině, přátelům a každému kdo mne podporoval při procesu tvorby.

Obsah

Popis přípravy a reflexe procesu vlastní tvorby	7
Chápání trendů.....	7
Historie školních uniforem	7
Uniformy v českých školách	7
Sociální dopad	8
Názory proti:	8
Genderová problematika.....	9
Mé osobní pojetí	10
Realizace	11
Materiály a barevnost	11
První model.....	12
Druhý model.....	12
Třetí model	12
Seznam použitých zdrojů	13
Knižní zdroje	13
Internetové zdroje	13
RESUMÉ.....	14
PŘÍLOHY BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	15
Příloha č.1 – inspirační zdroje	15
Příloha č.2 – inspirační zdroje	16
Příloha č. 3 – kresebné skici	17
Příloha č. 4 – vlastní návrh	18
Příloha č. 4 – vlastní návrh	19
Příloha č. 4 – vlastní návrh	20
Příloha č. 5 – fotodokumentace postupu práce.....	21

Příloha č.6 – fotodokumentace postupu práce.....	22
Příloha č. 7 – fotodokumentace postupu práce.....	23
Příloha č.8 - fotodokumentace.....	24
Příloha č.9 - fotodokumentace.....	25
Příloha č.10 - fotodokumentace.....	26
Příloha č.11 - fotodokumentace.....	27
Příloha č.12 - fotodokumentace.....	28
Příloha č.13 - fotodokumentace.....	29
Příloha č.14 - fotodokumentace.....	30
Příloha č.15 - fotodokumentace.....	31
Příloha č.16 - fotodokumentace.....	32
Příloha č.17 - fotodokumentace.....	33
Příloha č.18 - fotodokumentace.....	34
Příloha č.19 - fotodokumentace.....	35
Příloha č.20 - fotodokumentace.....	36
Příloha č.21 - fotodokumentace.....	37

Popis přípravy a reflexe procesu vlastní tvorby

Chápání trendů

Módní trendy mají v oboru oděvního návrhářství svou nenahraditelnou úlohu.

V celosvětovém měřítku odráží stav společnosti, její náladu, ekonomický stav, politické názory či klimatické otázky. Trendy odráží všechna tato témata, která vědomě či nevědomě řešíme a náš život obklopují. Trendy samotné, či osobně návrháři na všechna tato témata reagují. Tento příklad můžeme vidět například u tématu klimatických změn a s nimi související ekologie a zodpovědného přístupu k planetě. Tento problém je v současné době jedním z nejdiskutovanějších témat. Módní domy, tak mají příležitost přinášet nové názory a postoje k tomuto problému. To se postupně odráží jak ve zvolených siluetách, barevnosti, ale i materiálech, které jsou v dnešní době v mimořádném vývoji.

Historie školních uniforem

Používání školních uniforem je rozšířené po celém světě. Jistě však mnozí uznají, že vůdčí postavení této tradice nese Velká Británie. Zde se myšlenka sjednocení oděvu objevila již v 16.století v Christ Hospital School v Londýně, odkud se rozšířila do celého světa. Nejčastěji si stejnokroj děti oblékají v Číně, Japonsku, Indii, Austrálii i Africe. Tento odkaz se z velké části dochoval v bývalých koloniích Velké Británie. Myšlenkou stejnokroje se inspirovalo i zcela odlišné odvětví a to vojenské uniformy. Ty se začaly sjednocovat zcela z praktického důvodu, kterým bylo odlišení se od protivníka. Dříve byla jediným odlišovacím prostředkem šerpa či opasek.

Zprvu byly školní uniformy určeny pro chudé děti z internátních škol. Později tento jev pronikl i do vyšší společnosti a stejnokroj se stal běžnou záležitostí v mnoha vzdělávacích zařízeních. Dlouhá tradice využití stejnokrojů se uchovala na všech stupních vzdělávacího systému.

Uniformy v českých školách

V českých školách je oproti například sousednímu Polsku zařazení uniforem do systému veřejného školství nepovinné. Jedná se tak spíše o ojedinělé ustanovení, které zavedlo pouze malé množství vzdělávacích ústavů.

Sociální dopad

Zajímavým historickým faktem je, že prvotní myšlenka využití uniformy byla odlišit chudší vrstvu od „nadřazené“ společnosti. Záměrem tedy nebylo stírat sociální rozdíly mezi jednotlivci, ale naopak je umocňovat.

V současné době jsou někteří lidé toho názoru, že zavedení školních uniforem omezí výskyt šikany a problémů s chováním žáků. Psycholog Jaroslav Šturma s tímto názorem nesouhlasí. Svůj postoj sdělil serveru deník.cz v roce 2007. Podle něj jsou kořeny šikany v narušených vztazích mezi spolužáky, nikoliv v odlišném sociálním postavení. Společnost by tak spíš měla vést žáky k většímu porozumění a úctě k odlišnostem ostatních. Skrývání existujících rozdílů ekonomických poměrů rodin dětí stejně žádný problém nevyřeší.

S opačným názorem na tuto problematiku se můžeme setkat u psychologa Jana Cimického. Ten sjednocení oblečení na školní půdě považuje za jedno z možných řešení šikany dětí ze sociálně slabších rodin. Podle něj se díky stejným uniformám děti dostávají na stejnou úroveň a mají tak možnost vyčnívat mezi ostatními jinými svými aspekty, jako jsou například studijní úspěchy.

Názory pro:

- uniformy jsou elegantní, řeší tak případně nevhodné oblečení dětí a mládeže
- žák reprezentuje svou školu, vyjadřuje tak příslušnost k určité skupině a hrdost na školní zařízení, které navštěvuje
- začlenění se do určité skupiny i díky oděvu podporuje soudržnost jednotlivců
- uniformy mohou potlačit problém šikany, jejíž původem je často rozdílné ekonomické zázemí dětí
- praktickou výhodou může být odstranění častého problému, co si dítě má ráno obléct
- jelikož student velkou část dne tráví ve škole, tedy v uniformě, rodině odpadne finanční zátěž shánění oblečení pro tuto příležitost
- zvýšení prestiže českého školství

Názory proti:

- uniforma potlačuje osobnost žáka a omezuje jeho možnost vyjádření pomocí oděvu
- stejnokroj podporuje nutnost zařadit jedince do určité skupiny lidí a tak plně potlačit jeho specifickou osobnost
- mohou být nevhodné do příliš teplého či naopak chladného počasí - stávají se tak nepraktickými

- zcela nesmazávají sociální rozdíly ve skupině dětí. Ekonomická disproporce je patrná také podle elektroniky, kterou dítě vlastní, školních pomůcek či jídla, které si může dovolit konzumovat
- pro některé rodiny je pořízení uniformy drahá záležitost, často také ne příliš kvalitně zpracovaná

Jak si jistě ze svých studijních let především na základních školách většina z nás pamatuje, potřeba zapadnout do určité skupiny a být součástí většího celku, je častá potřeba mnoha dětí. Odborníci říkají, že právě mládež je celkově nejvíce zaměřená na svůj vzhled, který porovnává s okolím. Vizáž dětí je diktována především vzory, které má každé dítě odlišné. Pro některé je to skupina starších spolužáků, pro jiné finančně velmi dobře zajištěný kamarád a pro ostatní oblíbená celebrita, kterou je třeba napodobovat. Mládež také zcela nejvíce ze všech věkových skupin podléhá pomíjivým trendům. A to nejen těm módním. Obchodníci se tak zaměřují právě na skupiny dětí a mládeže, které si teprve budují svou identitu a jsou velmi lehce zmanipulovatelné. Svůj zevnějšek tak často stylizují podle svých vzorů. Odborníci se shodují, že skutečnost ovládnutí určité věkové skupiny jedním trendem můžeme také považovat za určitý druh uniformy. Ať už se jedná o specifickou značku tenisek nebo potisk trička. Děti tím vyjadřují touhu se začlenit mezi své vrstevníky a být tak považovány za člena výlučné skupiny lidí.

Genderová problematika

Problematikou, na kterou toto téma také upozorňuje jsou genderové rozdíly. Jedna ze soukromých londýnských škol v roce 2017 zvažovala úpravu školního nařízení týkajícího se uniform a povolit tak chlapcům nosit sukně. Údajně tato myšlenka přišla od samotných žáků, kteří žádají o stírání rozdílů mezi pohlavími. Řešením by pro ně tak byla genderově neutrální uniforma.

Pokyny vlády ve Walesu v roce 2011 vyzývají mimo jiné také k genderové neutralitě uniform. To znamená, že součásti oděvu jako jsou třeba kalhoty, nebudou popisovány jako oblečení „pro chlapce“. Jenny-Anne Bishop, trans žena, která pracuje s Unique Transgender Network v Rhyl a navštěvuje školáky uvedla, že možnost mít na výběr v této otázce pomůže mladým být sami sebou a cítit, že jsou respektováni.

Krok Priory School v Lewes ve východním Sussexu, který byl diskutován v roce 2017 zavedl kalhoty pro nové i dosavadní studenty a zakázal tak dívkám nošení sukní. To se však

nesetkalo s velkým úspěchem. Jednotná pravidla pro všechny byla kritizována jako omezující. Demontrace, které tyto rozhodnutí zapříčinily požadovaly možnost volby mezi sukňemi a kalhotami.

Škola Brighton College zavedla pro své žáky kalhotovou a sukňovou uniformu. Mezi těmito možnostmi si jejich žáci mohou vybrat bez ohledu na jejich biologické pohlaví. Ředitel Richard Cairns uvedl, že pro změnu 170ti leté tradice se rozhodl kvůli svým žákům a jejich vzájemného respektu k tomu kým jsou.

Bezpochyby je na místě otázka, jakým směrem se celé toto téma bude ubírat. V blízké budoucnosti jistě zaznaménáme mnoho odlišných názorů a jejich realizaci v praxi.

Mé osobní pojetí

Má bakalářská práce je inspirovaná školními uniformami. Na tomto tématu mne zaujala nejenom tradiční vizuální podoba, ale také další jeho vlivy, jako je otázka sociálního postavení či genderové nerovnosti. Toto jsou témata, která jsou z mého úhlu pohledu podstatná a společensky závažná a je třeba se jimi zabývat.

Aktuální módní trendy pro jaro/léto 2020 mne inspirovali především svými siluetami. V posledních několika sezónách vyvíjející se dámský kalhotový kostým je výrazným prvkem. Naddimenzovaná silueta ostrých ramen, která známe již z 80. let 20. století, ovládla mola nejznámějších módních domů, jako jsou Versace, Paco Rabanne či Balenciaga. Takto výrazně mohutná horní část oděvu kontrastuje s krátkými šortkami či bermudami.

Téma uniforem mě samotné velmi imponuje. Myslím, že myšlenka minimalizace sociálních rozdílů mezi žáky škol může být pro všechny přínosná. Sama inklinuji ke klasickému krejčovskému řemeslu. Z tohoto důvodu jsem si vybrala práci s kvalitními materiály a s velkým podílem ruční práce na modelech. Kvalitní řemeslo mám i úzce spjaté s britskou kulturou.

Má práce s tímto kontroverzním oděvem odráží můj názor na jeho využití. Imponuje mi především myšlenka, že děti jsou od útlého věku vedeny k názoru, že je nutné zabývat se oděvem. Myslím, že se jedná o možnost jak již od malička klást důraz na vzhled a vymýtit tak názor, který u mnohých stále panuje, že zabývat se vizáží člověka je příliš povrchní a zbytečné. Oděvem vyjadřujeme úctu sami k sobě, ale také ke svému okolí. Díky povinnosti

elegantního stejno kroje se žáci a studenti formují k názoru, že každá konkrétní příležitost si žádá určitý druh oděvu a úpravu jedince.

Děti, kterým se v některých případech dostává příliš velkého materiálního bohatství, které se projevuje zakoupenými hračkami, elektronikou a neuváženým množstvím oblečení nevnímají nutnost vážit si hodnoty daných věcí a odpovídajícím způsobem s nimi zacházet. V případě zavedení uniforem a následné péče o daný kus je možnost přiblížit tak dětem skutečnou hodnotu materiálu a lidské práce a alespoň se tak pokusit o vypěstování vztahu ke kvalitní módě na úkor řetězů produkujících „fast fashion“.

Neodmyslitelným argumentem odpůrců uniforem je zcela jistě omezení jedince projevovat svou osobnost a své názory skrze své oblečení. Bezesporu může být mnohým proti srsti povinnost potlačení své kreativity v módě. Mladého člověka může omezovat povinnost oblékat se stejně jako všichni spolužáci ze školy. Myslím, že tyto názory a obavy jsou zcela na místě. V dnešní době je myslím zcela přirozené mít možnost volby větší než měly naši rodiče či prarodiče v útlém věku. Zároveň je však nutné nastupující generaci soustavně směřovat k respektu k hodnotám.

Já se v mé kolekci snažím navrhnout varianty, ze kterých by měl dotyčný student či studentka na výběr a mohla by se tak i skrze jeho individuální volbu a případně kombinaci jednotlivých kusů, promítnout jeho osobnost. Má kolekce je hravá a mladistvá, ale stále se snažím klást důraz na kvalitní krejčovské zpracování a jeho trvalou hodnotu.

Realizace

Při tvorbě kolekce jsem tvořila celek tří kompletů. Komplety vyjadřují jednotlivé osobnosti, které pro mne symbolizují prototypy studentek. Myšlenkou celé návaznosti je vývoj od ostře a chlapecky působícího modelu, přes genderově neutrální k čistě dívčímu a provokativnímu modelu.

Materiály a barevnost

Samotný materiál spolu se zvoleným tématem se stal mou prvotní myšlenkou zájmu. Zprvu jsem uvažovala zda v kolekci využít vlnu se vzorem tartanu, která je neodmyslitelnou součástí britské kultury a školních uniforem. Na britských školách je vzor tartanu pro každou školu individuální a má tak své specifické opodstatnění. Z tohoto důvodu jsem o použití velkoobchodně produkovaného kárového materiálu pochybovala. Vytvořila jsem tedy plošnou textilií předšitými pruhy jednobarevné látky, které jsem následně proplétala po vzoru plátňové

vazby. Tímto způsobem jsem dosáhla podobného efektu kára jako při použití tradičního tartanu.

Po úvaze nad zamýšleným výsledným dojmem kolekce jsem použila kombinaci proplétané plošné textilie, která je z rubní strany v místě křížení ručně sešívaná, a velkoobchodně zpracované vlněné tkaniny s tartanovým vzorem. Na košile jsem použila bílý popelín. Košile jsem u druhého a třetího modelu doplnila sámkovanými náprsenkami, které odkazují na vázanky, běžně se ve školách vyskytující.

První model

Výchozím modelem celé mé kolekce je červený vlněný kabátek z proplétaných pruhů. Je v přední části kabátku je naznačený fragment vesty. Ty jsou na některých školách stále součástí uniform. Do těchto dílů jsem všila magnety, které zastupují funkci obvykle používaných knoflíků. Těm jsem se z důvodu zachování stylové čistoty a velkorysosti tvaru bez přílišných detailů chtěla vyhnout. Celek doplňují krátké šortky v tartanovém vzoru, které kontrastují s mohutností kabátku. Oba tyto kusy i košile jsou velikostně mírně naddimenzované tak, aby vznikl dojem, že je oděv nositeli velký. Tuto myšlenku u mě vyvolalo studium historických fotografií dětí z internátních škol. U těchto dětí vzhledem omezeným finančním prostředkům ne vždy velikost uniformy odpovídala velikosti nositele.

Druhý model

Druhým modelem mé kolekce je krátký tartanový kabátek, u kterého se opakuje prvek naddimenzovaných ostrých ramen. Zkrácená délka hranatého kabátku kontrastuje s tartanovými bermudami do pasu. Chlapecký vzhled kompletu umocňuje popelínová košile. Popelínovou košili jsem doplnila o náprsenku tvořenou sámkou. Rukávy košile jsou z proplétaných pruhů a navazují na myšlenku prvního proplétaného kabátku. Jelikož jsem se při práci chtěla vyhnout použití kravát, při navrhování náprsenky jsem vycházela právě z tvaru kravaty. Konkrétně náprsenka byla dříve předchůdkyní kravaty.

Třetí model

Posledním kompletem je tartanová skládaná sukně a bílá košile. Sukně má ve skladech všité tylové díly. Při pohybu se sklady sukně rozevírají a viditelným průsvitem umocňují pocit provokace. Tento pocit vyvažuje puristická košile s dlouhým rukávem a geometrickou sámkovanou náprsenkou. Dojem provokace umocňuje dívčí silueta se zvýrazněným pasem a krátkou sukní.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

- Stanislav Teršl, Abeceda textuli a odívání, nakladatelství Noris, Praha 1994

Internetové zdroje

- Historie uniforem – dostupné na: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Uniforma#Druhy>
- Uniformy v boji s šikanou nepomohou, tvrdí odborníci – dostupné na: https://www.denik.cz/z_domova/uniformy_ve_skolach.html
- Vyřeší školní uniformy šikanu mezi dětmi? – dostupné na: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-udalosti-domaci/132581/vyresi-skolni-uniformy-sikanu-mezi-detmi.html>
- Dějiny školních uniforem – dostupné na: <https://school-uniforms.procon.org/history-of-school-uniforms/>
- Zavedení genderově neutrálních uniforem a jejich následné protesty – dostupné na: <https://www.bbc.com/news/uk-england-sussex-49599078>
- Uniformy ve Walesu mají být levnější a genderově neutrální – dostupné na: <https://www.bbc.com/news/uk-wales-48924927>
- Brighton College ruší své tradiční uniformy a žáci mají možnost volby bez ohledu na pohlaví – dostupné na: <https://www.bbc.com/news/uk-england-sussex-35362368>
- Diplomová práce – Barbora Bednaříková – Školní uniformy: důvody, diskuze, rozhodnutí – dostupné na: <https://docplayer.cz/46196611-Univerzita-karlova-v-praze-pedagogicka-fakulta.html>

RESUMÉ

My bachelor thesis contains three models of school uniforms. I like quality tailoring, so my work includes a large proportion of handwork. In this collection I work with square silhouettes of jackets, which we know from 80's. For collection I chose checkered fabric, but also I wanted make my own material.

I'm trying to come up with a new perspective on this controversial topic. Uniforms can be a benefit to our education system in many ways. Especially I like the idea that children from an early age believe that it is necessary to deal with clothing, because it is important how they feel in it and how they affect people. Thanks to the duty of an elegant uniform, young pupils are formed to the opinion that every specific occasion requires a certain type of clothing.

PŘÍLOHY BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Příloha č.1 – inspirační zdroje

1

2

3

5

4

6

7

8

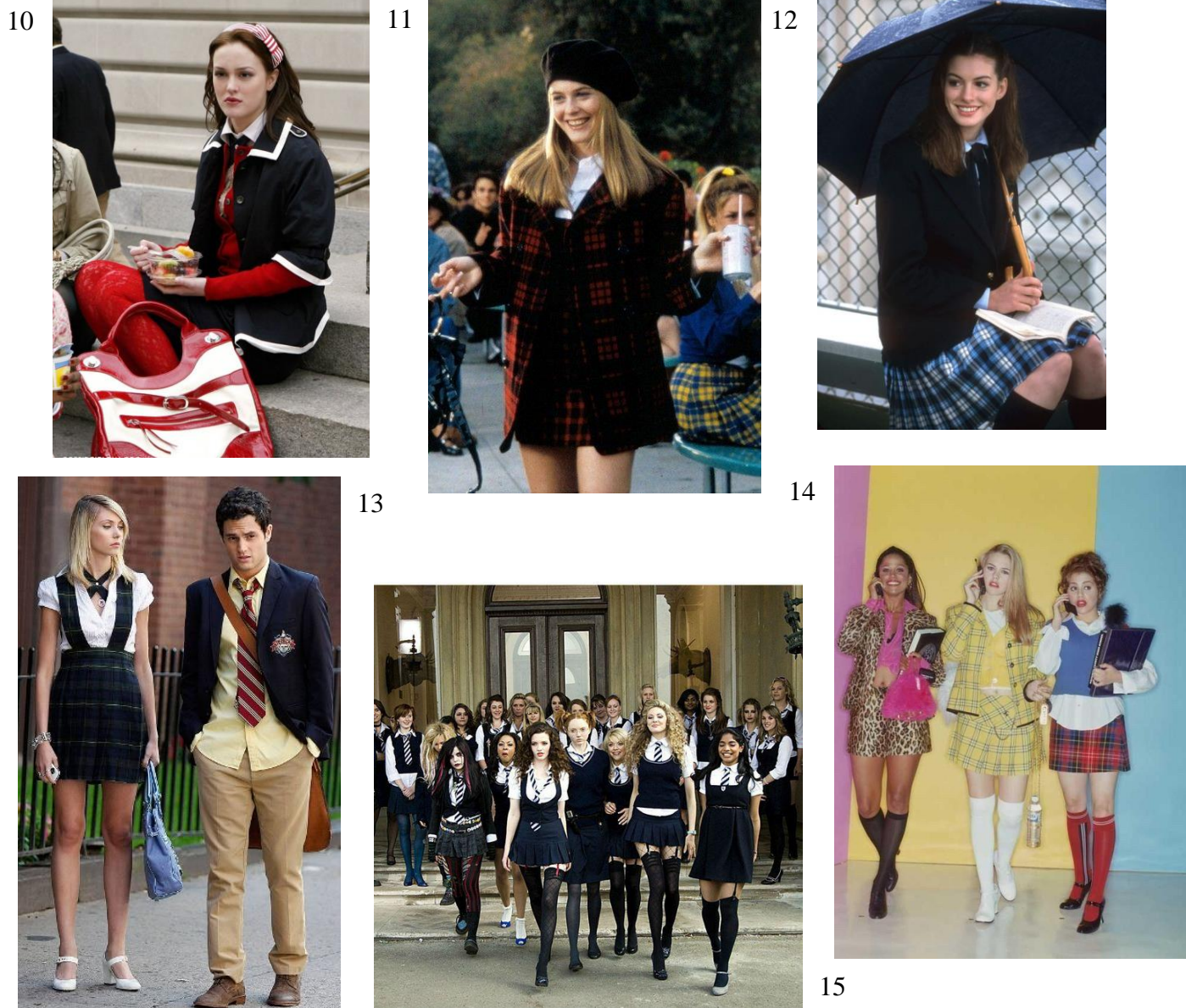
9

1. <https://www.gettyimages.co.uk/detail/news-photo/students-from-glasgow-art-school-modelling-casual-clothing-news-photo/3382916>
2. <https://cz.pinterest.com/pin/315955730112055393/>
3. <https://twitter.com/saschoolwear/status/928223192984047616https://www.heart.co.uk/photos/retro-vintage-back-to-school/school-uniform-1960shttps://cz.pinterest.com/pin/178314466477097886/>
4. <https://www.ralphlauren.fr/en/r/mag/uniform-behavior.html>
5. <https://cz.pinterest.com/pin/178314466477097886/>
6. <https://cz.pinterest.com/pin/540150549063258392/>
7. https://www.fabric.com/buy/0588993/maywood-studio-simply-solids-cherry-red?cm_mmc=pinterest--social--product--0588993
8. https://superlifestylecoach.typepad.com/pegasus_vintage/page/3/
9. <https://www.cosmopolitan.com/sex-love/advice/a4796/10-things-women-25/>

Příloha č.2 – inspirační zdroje

Zajímavé je také vidět, jak s tématem školních uniforem pracují kostýmní výtvarníci a stylisté v průběhu času. V tomto případě se samozřejmě kostým přizpůsobuje hlavně charakteru filmové či seriálové postavy.

10. <https://sweetasageorgiapeach.tumblr.com/post/55479820056/yes>

11. <http://wheretogot.it/look/420643>

12. <https://www.thecut.com/2012/10/anne-hathaway-look-book.html>

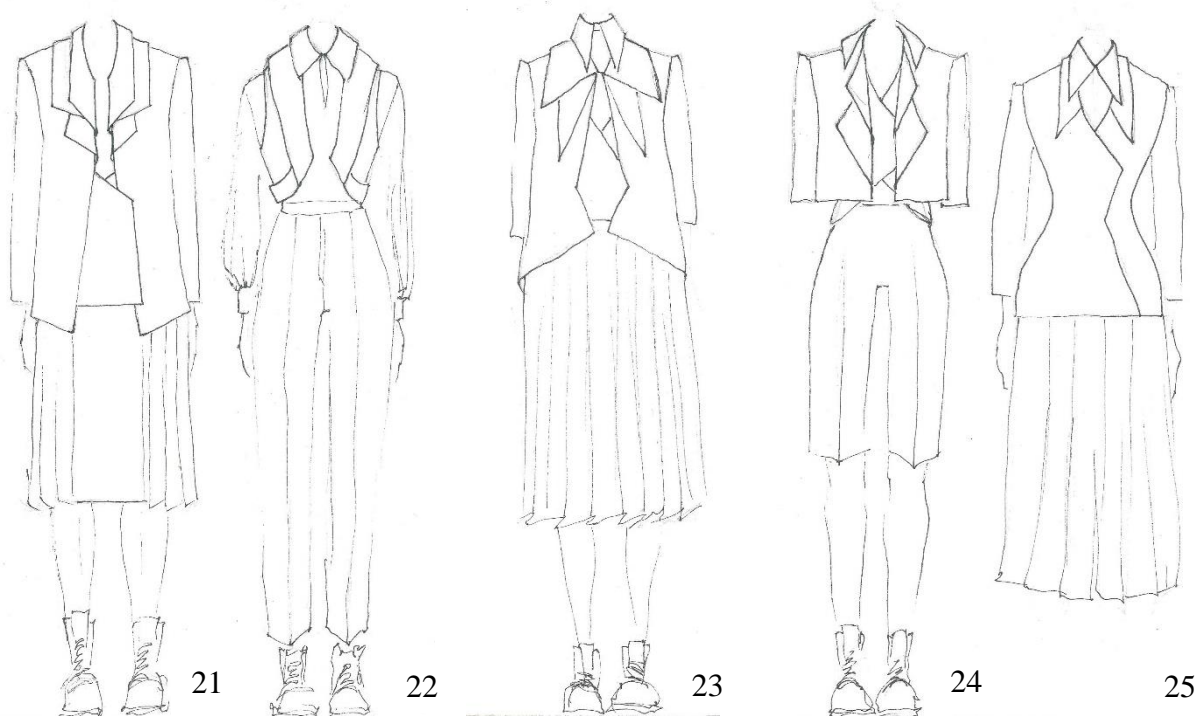
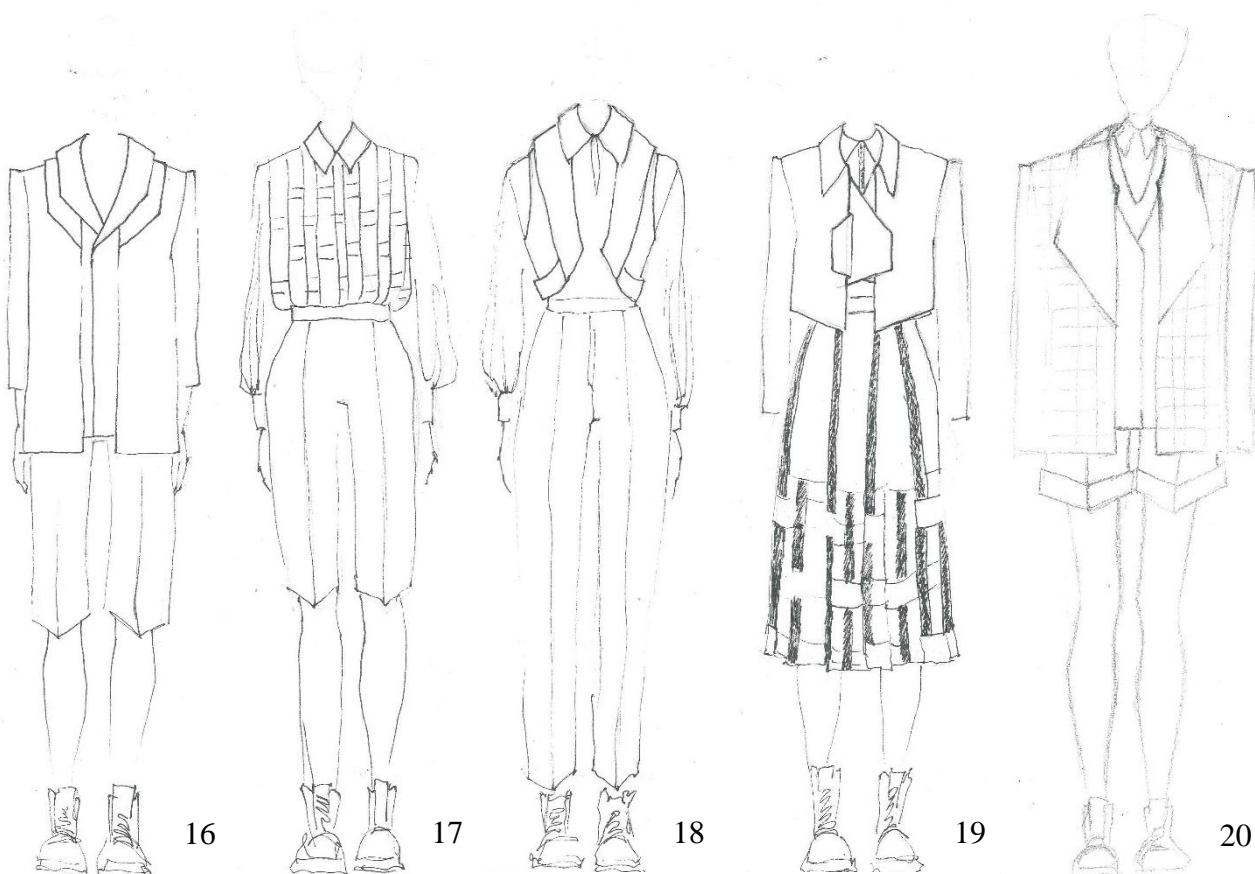
13. <https://www.look.co.uk/pictures/gossip-girl-fabulous-fashion-moments-260962>

14. <https://www.wefashiontrends.com/28-tendencias-de-moda-que-vao-te-deixar-com-saudades-dos-anos-90/>

15. <https://www.therichest.com/wp-content/uploads/2014/10/Girls-of-St.-Trinians-St.-Trinians-c-2009-NeoClassics-Films-Ltd.-e1414791710982.jpg>

Příloha č. 3 – kresebné skici

16 - 25 – vlastní kresebné skici

Příloha č. 4 – vlastní návrh

26

26 – vlastní návrh

Příloha č. 4 – vlastní návrh

27

Příloha č. 4 – vlastní návrh

28

28 – vlastní návrh

20

Příloha č. 5 – fotodokumentace postupu práce

29

30

31

32

33

34

35

37

38

36

Příloha č.6 – fotodokumentace postupu práce

38

39

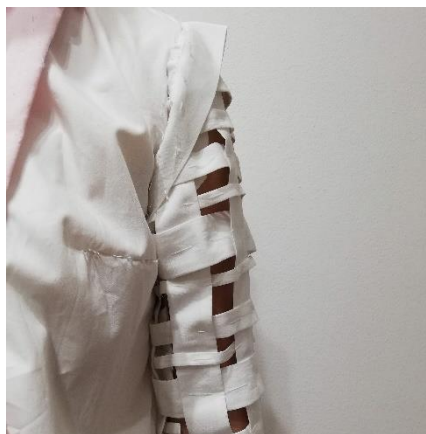
40

41

Příloha č. 7 – fotodokumentace postupu práce

Příloha č.8 - fotodokumentace

47

Příloha č.9 - fotodokumentace

48

Příloha č.10 - fotodokumentace

49

Příloha č.11 - fotodokumentace

50

Příloha č.12 - fotodokumentace

51

Příloha č.13 - fotodokumentace

52

Příloha č.14 - fotodokumentace

53

Příloha č.15 - fotodokumentace

54

Příloha č.16 - fotodokumentace

55

Příloha č.17 - fotodokumentace

56

Příloha č.18 - fotodokumentace

57

57 – foto Lucie Křížková

Příloha č.19 - fotodokumentace

58

Příloha č.20 - fotodokumentace

59

60

59 - 60 – foto Lucie Křížková

Příloha č.21 - fotodokumentace

61

